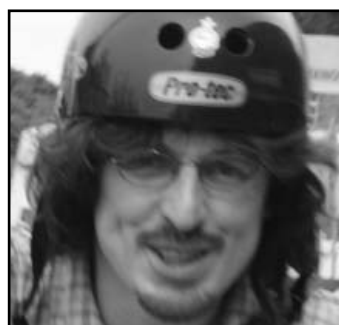




DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

ČÍSLO 5.

STŘEDA - 16. ČERVNA 2010





ÚVODNÍK...

Počet účastníků Dětské scény 2010 se ztenčuje, všichni tušíme, že brzy se rozjedeme zase domů. To se rozhodně podepisuje na náladě redaktorů a nic to nemění na faktu, že např. návštěva semináře B dospělých účastníků či dílny pro děti ze souborů se jako celek odvíjely v optimistickém duchu. Nostalgie se mezi nás plíží a na tom nic nemění fakt, že počasí se mírně vylepšuje.

Doufáme, že nabízíme mnoho zajímavého, i když ledacos je nepřenositelné. Jak se vyrovnat s pocity z nového kulturního svatostánku zvaného Uffo posílenými zážitky z představení, v němž se zastavil čas? Jsou věci, které se nedají popsat slovy.

Recenze z představení a záznamy z diskusí jsou naproti tomu jistotou. Aby ne.

Událostí číslo 1 dnešního dne je rozhodně ocenění Jindry Delongové cenou ministra kultury. To, že živoucí legenda dramatické výchovy včera celý den pobývala s námi a dnes to bude nejnak, silně posiluje kontinuitu oboru. Kolik věcí považujeme za samozřejmé a pak tváří v tvář lidem, kteří náš obor konstituovali, nejsme moc slova. Stačí prostě díky? Závidím Veronice Rodriguezové, že je vlastně v Brně neustále „u toho“ a dnes může být průvodkyní paní Jindry. Sleduji tom zpovzdálí a neodvážím se ani psát.

Buďme u toho a vzpomeňme na všechny, kteří obor posunuli dále a nepřemýšleli o významnáních, stejně jako to neřešila paní Jindra – měla potřebu pracovat s dětmi a to tenkrát stačilo. Gratulujeme a jsme pyšní.

redakce a Iva



VIDĚLI JSME...



Pět holek na krku



O třech přadlenách



Božka aneb Jak to možná nebylo?

Pět holek na krku

Dramatizace románu Ivy Hercíkové, aktualizovaného prvky současnosti, se stala základem inscenace souboru 5. ročníku ZUŠ Žerotín z Olomouce (soubor vede Alena Palarčíková). V pětáctyřiceti minutách zhlédneme příběh čtrnáctileté Nikoly a jejích kamarádek ze školy; příběh je orámovaný přípravou na školní besídku, na níž všichni protagonisté v závěru vystoupí. Samotná dramatizace i inscenační pojetí (hraje se s jedním, různě situovaným praktikáblem) je založena na herecké akci a slově a otevírá několik tematických rovin: trable dívčího kamarádství, láska, nenášenlivost kvůli sociálnímu postavení a další (with or without you – v lásce i v kamarádství, podle slov vedoucí). Lektorský sbor diskutoval především dramaturgickou stránku inscenace: předloha sice tematicky vyhovuje kolektivu dívek a jednoho chlapce, je v ní ale málo skutečně dramatických situací. Nutné zkrácení románu na plochu inscenace pak vede k zjednodušení, banalizaci, takže divák občas postrádá motivaci pro jednání postav (např. odůvodnění Nikoliny snahy získat Prince pro Janu, Nikolino vymýšlení si na zámku před Prince, nebo jednání party dívek v situaci, kdy Janě pokazí seznámení s Prince). Jak řekla sama vedoucí, při reprízování se vytrácí herecké budování situací a pravdivé jednání postav, což je ale obecný problém. Jiný divadelní jazyk náhle (a jen jednou) zjeví promlouvá při vhladech do skrytých tužeb a přání postav (během hodiny matematiky). Situace intimních promluv a akcí jednotlivých postav (Nikola, Zdena, Princ) jsou co se týče autentičnosti náročným hereckým úkolem. Některé uvedené nepřesnosti či nedotaženosti souvisí pak i s obtížným budováním dramatického oblouku celého příběhu. Temporytmus pomáhá udržet dobře zvolená hudba a zpěv. Ráda bych ocenila přesvědčivý herecký výkon představitelky matky/učitelky, která měla nad postavou nadhled; osobnostní herectví ostatních bylo příjemné, nenásilné. Soubor chce na inscenaci dále pracovat (úterkem mají za sebou 3. ,4. a 5. reprízu), od krajské přehlídky už došlo k nějakým úpravám (např. přestaveb bylo původně ještě víc) - takže držím palce.

O třech přadlenách

Soubor Moje pětka (ZUŠ F. A. Šporka z Jaroměře s vedoucí Jarkou Holasovou) si vzal jako předlohu loutkové pohádky Erbenův text, který pozměnil ve vyznění i v zápletku. Autorským vkladem je náhodná(?) záměna dětí, přidání úlohy sudiček třem přadlenám a opakování dvojice slov „osud – čas“ v určitém kontrastu, rozporu (posíleném herecky a zvukově). Právě ono zdůrazňování osudu a času klade divákovi nejvíc otázek, týkajících se ústřední myšlenky celé pohádky. Jsou osud a čas v rozporu? Co tedy ovlivňuje hrdiny příběhu? Hraje se pohádka o tom, že líná Liduška (když je původně zámecká dcera) svého štěstí dojde bez vlastního přičinění? Že ten, kdo je osudem předurčen k povalování, nakonec (tedy časem) stejně nic dělat nemusí a bude se mít dobře? S tímto výkladem, sociální determinací, nelze souhlasit. A netrápí se tedy Jaroslav na zámku? Vědí o záměně dětí jejich matky? Diváci první odpolední inscenace oproti rannímu publiku bouřlivě aplaudovali. Mohli určitě ocenit stylovou čistotu a jednotu použitých prostředků, živý hudební doprovod, jemný humor v některých situacích hraných loutkou (interakce loutek s publikem i s ostatními postavami). Zdá se, že zkušenosti mladí herci vystupují na jevišti velmi rádi a bez ostychu, velmi rádi a kompaktně nám vyprávějí příběh. Za pozornost stojí jejich umění jednat s loutkou v situaci i reagovat na publikum. Kritické připomínky lektorů se týkaly kromě dramaturgie (téma a dramatický vrchol) např. také přílišné dekorativnosti celé inscenace (reálný kolovrat a nereálné předání) a malé razance a dynamiky v zacházení s loutkou (něžnost, uhlazenost).

Rozvrzaný mandl

Proč tento název malého pásma divadla poezie? Jen proto, že se tak jmenuje celá sbírka experimentátora s jazykem a poezií? Nebo je jím ta dřevěná židle? To je snad jediná výhrada, která vůči dramatickému výstupu Vaška Matějovského může být vznesena. Jazykový humor v básních Ernsta Jandla našel v mladém herci a přednášceci smysl, oporu, rovnocenného partnera. Dopolední úterní představení sledovaly desítky řad velmi malých dětí, které bezprostředně navázaly kontakt s vystupujícími, a jejich reakce, především gejzír radosti z objevování nonsensového humoru, byl jako osvěžující sprška i pro lektory. Samotný herec na jevišti si tak (mnohem lépe než v odpolední repríze) mohl ověřit, že jeho zdivadelnění nonsensu funguje. Ať už komunikuje s publikem nebo sám se sebou v dialogu či s částmi svého těla. Kromě toho své vystoupení – ne před, ale s - hlučícím, živým dětským publikem zvládl s citlivým přístupem a klidem. Pásmo poezie je dobře dramaturgicky sestaveno, vše (kromě jedné básně) se vlastně točí kolem sezení a židle. Soustředěný, sebevědomý a přitom skromný herec/hráč při svém vystoupení souzní s textem, vědomě pracuje s pauzou, jediným pohledem vytváří situaci. Ocenění tak jistě zaslouží i práce jeho pedagoga, Františka Kasky (Gymnázium F. Křížáka, Plzeň). Nezapomenutelným momentem ze sledování mini-inscenace je chvíle, kdy se herec ptá: „Kdopak tu řekl já?“, děti z publika se hlásí a volají „Já, já...“, následuje hercovo „Já jsem řekl já,“ a dítě si spokojeně povzdechne: „Ten to dobře hraje.“



.....
Pět holek na krku

VČERA
JSME VIDĚLI ...



... O třech přádelnách

VIDĚLI JSME...



Rozvrzaný mandl



Pravda a lež



Píškanderdulá, podtitul Josefe!

RECENZE...

PŘEDSTAVENÍ ČTVRTÉHO BLOKU

Pravda a lež

Africká pohádka s užitečným závěrečným poselstvím je v podání souboru ze ZUŠ v Chrudimi (vedoucí je Renata Klečková) především epickým divadlem, v němž se střídá tanec, zpěv, vypravěčské komentáře vystupujících postav a jednoduchými znaky ztvárňované situace příběhu. Rámec vyprávění příběhu je tržiště, můstkem k jeho nastolení hádka mezi dvěma dívkami a „rozdělení“ dalších hrajících mezi dvě strany (pravda a lež). Po vyslovení titulu pohádky následuje změna světla a jakýsi rituální zpěv a pohyb v sedě - vnímám jej jako nadbytečný, protože ještě prodlužuje rámec již tak krátkého děje a píseň se v inscenaci opakuje mnohokrát. Teprve pak začíná příběh, jsou přineseny masky pro postavy Pravdy a Lži. Otázky řešené v diskusi lektorů se týkaly důvodu pozdějšího příchodu herce na jeviště, výtvarné stránky masek (mohly by být dokonalejší materiálově i výtvarným zpracováním) a kostýmu mladého muže, který je civilnější než kostýmy ostatních. Svěží energií nabitá inscenace přirozeně využívá naturelu jedné z členek souboru (Jenifer Za Nzambi), která je „tahounem“ zpěvu a pohybu celé skupiny a tak trochu šamankou i pro diváky. Svým v dobrém slova smyslu rétorickým projevem a vnímavostí k divákovi i spoluhráčím navozuje atmosféru i prostředí, možná i jiné plynutí času. Při hraní a vyprávění samotné pohádky soubor funguje vyrovnaně, přesně, s dobrou mírou stylizace i vážnosti (např. ztvárnění baobabu, vyhánění Pravdy a Lži, dialog krále se Lží, napětí ve vztahu Pravdy a Lži).



Božka aneb Jak to možná nebylo?

Apokryfní příběh o vzniku světa na jevišti hraje, hraje si, prožívá a vypráví jediná dětská herečka, Barbora Hořejší (ze souboru Hladká Vrtule, ZŠ Slaný). Vedoucí souboru Kateřina Rezková napsala text, který jakoby právě vznikl v mysli Božky, božského dítěte, nebo prostě holčičí podoby Boha? Tato interpretace pradávného příběhu je překvapivě vtipná a originální, i když zachycuje odvěká témata (trest za přílišnou všetečnost, zvědavé kladení otázek, prozkoumávání a poznávání světa), ale také možný pohled na vznik světa ze hry, což v interpretaci dítěte vyznívá až neuvěřitelně pravdivě. A přitom jde o vědomou, poučenou komunikaci s divákem a dobrou režii. Herečka nenuceně zachází s předmětem a loutkou, hraje suverénně, s nadhledem a bez patosu (i když přináší pořádný kus životní filozofie). Sólový divadelní výstup může být zpochybnitelný snad jen v jednom momentě komunikace Božky s divákem (když poprosí o pomoc a vzápětí ji odmítne). Tak mne napadá – není ďábel taky ženská?

Eva Brhelová

VČERA JSME VIDĚLI ...



... Božka aneb Jak to možná nebylo?



VČERA
JSME VIDĚLI ...

... J. Ohanes Doktor Faust

ZÁZNAM ZE...

SEMINÁŘE O PŘEDSTAVENÍCH TŘETÍHO BLOKU

K jednotlivým představením s opět vyjadřovali nejprve seminaristé a potom i lektori.

Pět holek na krku (5. ročník LDO ZU3 Žerotín Olomouc)

Zástupce semináře A tlumočil názor své skupiny. Představení vnímali jako problematické. Scéna ve škole, kdy se vyjadřovaly představy postav, byla vytvořena podle jiného klíče. Představitel lektorského sboru J. Pokorný v mnohém souhlasí a vyjadřuje názory ostatních lektorů. Také hledali téma, otazníky byly kolem temporytmu. Změny byly pouze verbální, nikoli vnitřní. Scénografická poznámka se týkala toho, že praktikábl byl sice nápaditý, ale přestaveb bylo hodně a celkově byla inscenace dlouhá. E. Keroušová ocenila to, že inscenace byla ukotvena v době. H. Galetková upozorňuje, že věty byly pronášeny monotónně a chyběly tam emoce. L. Richter uvedl, že od krajské přehlídky bylo na inscenaci hodně zapracováno, že vedoucí je přístupná připomínkám a že se inscenace jistě bude vyvíjet. Především je třeba ujasnění si vztahů mezi postavami.

O třech přadlenách (Moje pětka, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř)

Hodnocení seminaristů skupiny S bylo kladné. Líbila se jim spolupráce loutky a vodiče i jednotné působení loutky a kostýmu. Ocenili hříčky. Někdy sklouzávala pozornost diváka z loutky na vodiče. Téma bylo dobře čitelné: každý člověk má svůj předurčený osud, který se naplní, ať se narodí kdekoli. M. Poesová nadšení seminaristů poněkud tlumila, protože lektorský sbor viděl inscenaci jako problematickou, především v tom, jak se nakládalo s původní podobou pohádky. Dosazení osudu a jeho naplnění v čase, splynutí přadlen se sudičkami, to vše nebylo dostatečně podloženo. Problematičtější bylo i výtvarné zpracování loutek - postavy se někdy daly těžko určit a rozlišit, také jejich vedení nebylo úplně v pořádku. K tomu E. Keroušová vysvětloval, že živý člověk dohrává charakter postavy. H. Galetková však dodává, že je třeba výrazně rozlišit, kdy je pozornost na loutce a kdy na vodiči, musí to být záměrné nikoli nahodilé. L. Richter připomněl, že je nutné ujasnit si adresáta. Hodně se mluvilo o tom, že předení na kolovrátku mělo být skutečné. A reakce jedné seminaristky: „Kolovrátek byl pro mne znak. Představení mne obcerstвило do vesela.“



Božka aneb Jak to možná bylo? (Hladká Vrtule, 3. ZŠ Slaný)

U tohoto představení se na kladném hodnocení shodli seminaristé C i lektori. L. Hájková ocenila herecký výkon desetileté dívky, která je vybavena pohybem, slovem i nadhledem. Vyzdvihla se práce s materiálem. Chválen byl i autorský text. Zajímavá myšlenka, že svět vznikl ze hry a dítě se stalo Bohem. Představení všichni přijali s nadšením.

Rozvrzaný mandl (Vašek Matějovský, Gymnázium F. Křížáka, Plzeň)

I u tohoto představení se seminaristé C a lektori shodli. H. Cisovská hodnocení shrnula. Při vstupu jsme dostali srozumitelný klíč, že půjde o nonsens. Ocenila smysl pro temporytmus, pauzu, intonaci, význam, práci s rekvizitou. Ovládání prostoru na jevišti. Lektori se neshodli v tom, zda se měl v závěru uvádět název. Jako zápor vystoupení seminaristé označili práci s nonsensem - ne našli smysl v nesmyslu. Lektori své hodnocení zestručnili: jedná se o maximální minimalismus. L. Richter a J. Brůček však upozornili na to, že slovům interpreta nebylo rozumět.

Pravda a lež (dramatický soubor ZUŠ Chrudim)

Seminaristé B vytýkali inscenaci to, že je postavena na jednom člověku, že pohybové divadlo přejde v epické a že je v něm málo obrazů. Názor lektorů vyjádřila E. Keroušová. Představení hodnotili kladně. Brali je jako epické divadlo a to bylo naplněno. To, že bylo postaveno na jednom člověku nevádí, ale musí se hlídat míra. Africké pohádky jsou teď téma souboru. a Jennifer je umí předat. Je to pro naše prostředí specifické kulturní obohacení. Závěrečné poučení bylo nádherně uchopené slovo. Negativní připomínky byly ke kostýmování a L. Richter ještě připomněl jiný typ herectví chlapce.

Jindřiška

Rozvrzaný mandl

Divákům představení připomínalo podařenou a originální hereckou etudu založenou na hře s textem. Oceňovali, jak se herec pokoušel dát textu hereckou akci smysl. Upozorňovali na dobrou práci s rytmem a gradací. Hledali, a nenacházeli smysl celého představení, vnímali jednotlivé části, ale postrádali mezi nimi souvislosti. Vyzdvihovali přirozené herectví jednoho herce, zejména při práci s židli (čekárna a lavička – tyto úseky pro ně byly lépe pochopitelné, neboť se jednalo o konkrétní situace). Na závěr se diváci shodli, že pro ně tento tvar byl jednoznačně divadlem. Bylo pro ně toto zpracování velice inspirativním a novým pojetím.

Pravda a lež

Samotné představení diváci pochopili, byl to pro ně netradiční příběh s překvapivým závěrem. Představení mělo, dle diváků, obrovskou energii, většina z nich byla do příběhu natolik vtažena, že nehledala chyby. Ocenili zpěv, tanec a scénografii. Herci tak dokázali diváka přenést do prostředí africké vesnice. Přestože diváci nepojmenovávali rámec představení jako problematický (až na nejasnost s fazolemi) nepochopili ho tak, jak soubor zamýšlel.

„Bylo to super. S minimálníma prostředkama udělali něco úžasného.“

Pět holek na krku

„Mně jich tam přišlo víc!“

Diváci inscenaci ocenili, tématem pro ně byla hodnota přátelství a „jájismus“ – sebestřednost. Příběh jim přišel čitelný, ale příliš jednoduchý a nepřekvapivý. Po celou dobu předpokládali, jak se bude příběh vyvíjet. Velmi ocenili herecký výkon představitelky maminky a učitelky, též celkovou různorodost jednotlivých postav. U některých herců jim vadila nesoustředěnost, vypadávání z role, které vyplývalo z nejasných motivací postav. Vyzdvihli výběr hudby a živé hudebnice na scéně.

„Někteří hrajou a někteří jsou tam jen jako kompars, ale to je jen můj pocit.“

O třech přadlenách

„Měla jsem z představení strašnou radost, byla to pohádka na dobrou noc.“

Příběh byl jasný a čitelný, tématem pro diváky byla nepředvídatelnost osudu. Kvitovali práci s loutkami (sudička s velkým pyskem, čáp a vrána) a použití živé hudby. Líbily se jim výstupy čas/osud, nicméně nechápali jejich význam.

„Chyběl mi tam osud kluka, toho prince.“

Božka aneb Jak to možná nebylo?

„Bůh je žena.“ „Bylo to stvoření - jak dítě mohlo stvořit svět.“ „Celkově krásné provedení.“ „Výborný herecký výkon.“ „Obdivuju!“ „Skvělé podání, skvělý nápad!“ „Vtipný a minimalistický.“ „Hezký dětský, nevinný, přirozený.“ „Pochvalte paní učitelku za doprovod.“ „Neseděl mi tam xylofon.“ „Wow...super.“

Zdeňka, Petr a vtipálek Miloš

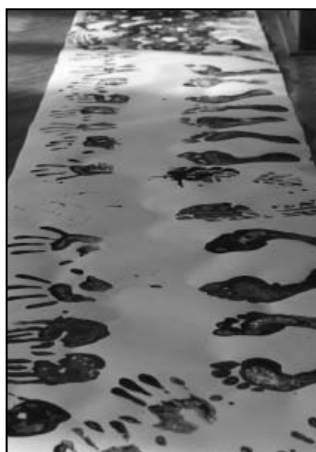


VČERA JSME VIDĚLI ...



... Pravda a lež



VČERA
JSME SI VŠIMLI ...

... práce semináře C

ZÁZNAM Z...

OTEVŘENÉHO DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Dnešní otevřený dětský diskusní klub byl na jednu stranu dost rušný (po většinu času diskutovalo v tělocvičně okolo 25 dětí), na stranu druhou trochu znavený a lehavý. Lenka Novotná tak prověřila své schopnosti ve hledání rovnováhy, nikoli však na laně s akrobatickým paraprátkem, nýbrž mezi aktivizací a umírňováním. A tak si děti zaběhaly, udělaly dřepy, postály i poseděly, vše však se záměrem sdělit a porovnat dojmy, názory, vyvolat otázky. Přinášíme záznam těch nejstěžejnějších témat diskuze...

Božka aneb Jak to možná nebylo?

Není divné, že tak malá holčička si hraje na boha? Ne, je to zajímavé a odvážné, že si na to troufla. Tak obrovský nadhled u tak malých holek jsem ještě neviděl. Je bezva, že se nebojí hrát sama, já bych to nedala ještě ani teď, a to jsem starší.

Co pro vás znamená název inscenace ve spojení s tématem? Je to obměna originálu, moderní zpracování, ať to není tak obvyklé. Božka je bůh-ženská. Nebo možná jeho dcera.

Jak jste vnímali konec? Možná to bylo trochu neukončené... Já jsem konec vůbec neřešil, bral jsem to celé jako hru. Mně se v závěru líbilo, jak si šla hrát dál - s dalším kusem Bible.

Co říkáte scénografii? Byla úplně úžasná, dobře vymyšlená. Jednoduchá, ale vyhrála si s ní. Bylo vidět, že si to užívá - scénu, i to, že může hrát.

Rozvrzaný mandl

Nevadilo vám, že tam hrál jen jeden člověk? Někdy nebylo přesně poznat, že je někdo jiný - mohl by třeba měnit hlas. A mě to naopak zaujalo, alespoň jsem o tom mohla přemýšlet. Dával tam hodně pauz na to, aby mi to všechno mohlo dojít.

Jaká část vás nejvíce zaujala a proč? Je zde volno - to v parku. Jenda jde - to úvodní počítání. Srandovní text, chtěla bych to vidět ještě jednou, všechno jsem nestihla. Já jsem víc sledovala to, co dělá, než ten text, a někdy jsem to jednání nepochopila.

Jak jste vnímali atmosféru při představení? Dopoledne bylo úžasné, spontánní, ty malé děti hodně reagovaly, to ho nakoplo. Odpoledne to bylo ospalé, trochu nudné, bez energie - to je škoda, protože Vašek to umí.

Pravda a Lež

Jak na vás působil začátek a konec představení? Bylo to celé zmatené, nevěděla jsem, kdo a kde jsou. Situace s fazolemi nebyla dokončená, už se k ní pak nevrátili. Dlouho trvalo, než se došlo k příběhu. Od začátku jsem tušil, jak to skončí.

Co hudba a zpěv? Jennifer byla plná energie a má krásný hlas, navodilo to atmosféru Afriky. To zpívání bych zkrátit - třeba to na dece tam vůbec nemuselo být. Škoda, že tam byla stále ta stejná písnička dokola, navíc to znám už z její recitace.

Pět holek na krku

Jaký byste dali představení název a o čem to vlastně bylo? Lovestory. Křivačky. Závist. Bylo to ze života. O lásce. Jak parta holek ubližuje jiné holce. Na konci se strašně rychle skamarádily, to mi vadilo, i když - ono to takhle přesně funguje v reálu, alespoň teda u holek...

Co říkáte hudbě? Hudba seděla k věku holek i k tématu - takový typický ženský románek. Kvůli tomu mě to moc nebavilo, nebylo pro mě o čem hrát. Mně vadila kombinace živé a reprodukované hudby té stejné písničky. Bylo mi líto, že v závěrečné písni nehrál kluk se saxofonem, uměl to hezky.

Tři přadleny

Jak na vás působily loutky? Loutky byly dobře vymyšlené. Mně se někdy pletly postavy, protože některé loutky byly zmatečně rozlišené a protože jeden člověk někdy mluvil za dvě postavy najednou. Loutky by možná ani nebyly potřeba, stačili by mi živí lidé.

Proč se hádal osud s časem? Moc jsem to nepochopil, nebylo to v propojení s hlavním příběhem. Je to těžké, moc nevím. Podle mne osud je v příběhu to, že se na začátku vymění děti, a čas to, že se musí čekat 18 let.

Kamila

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2010

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K SOBOTNÍM PŘEDSTAVENÍM

PHILIP ARDAGH: BLÁZNIVÉ PŘÍHODY EDY NERUDY

Přeložila Drahomíra Michnová

Fragment 2007

Děsivé skutky - Příběh třetí

Až na vrchol!

ve kterém Bláznivou tetu Blanku zasáhne nízko letící předmět

Muž, který se v rakvi posadil, nevypadal vůbec jako mrtvola. Edu překvapilo, když se přistihl, že je vlastně trochu zklamaný, že uživatel rakve nemá místo hlavy jenom lebku nebo aspoň obnažené zuby. Popravdě Edovi připomínal pana Koláře, který pracoval v železářství. Měl hodně kulatou hlavu, pramálo vlasů a jiskrné oči. Vypadal velmi překvapeně, když uviděl Edu.

„Kde to prokrýle pána jsem?“ zeptal se. „Kde je publikum... a pan Šíkula a pan Veselý? A kde je moje Daniela?“

Eda nechápal, o čem ten člověk mluví. „Jste v konírně na Hrozném konci, pane,“ objasnil mu zdvořile.

„Hrozném čem?“ zeptal se muž. Vůbec nepůsobil dojmem „Velkého“, natož pak Itala.

„Na Hrozném konci, pane,“ opakoval Eda. „Je to domov rodiny Nerudových... Já jsem Eda Neruda.“ Podal mu ruku. Muž v rakvi ji stiskl.

„Já jsem Velký Cukini,“ řekl Velký Cukini.

„Vy nejste mrtvý, že?“ zeptal se Eda, a když si uvědomil, jakou vyslovil hloupost, dodal spěšně, „chci říct, že jste si nemyslel, že jste?“

„Co tě vede k takovým úvahám?“ zeptal se Velký Cukini a přehodil nohy přes okraj rakve do slámy.

„No, pár věcí tomu nasvědčovalo,“ odpověděl Eda. „To, že jste se nacházel v rakvi, na štítku je vaše jméno a rakev ležela v pohřebním voze.“

Muž přikývl. „Dobrý postřeh, mladý muži. Chápu, na co narážíš. Ne, vlezl jsem do této rakve velice živý a stejně tak jsem ji mínil opustit, což se nakonec, jak vidíš, stalo. Bohužel, místo aby mě přivítal potlesk a uznání nadšeného publika, nacházím se v soukromé konírně a publikum čítá jednu osobu.“

Slovo „publikum“ Edu trochu zneklidnilo. Kdysi mu náhodou zkřížil cestu muž jménem pan Tlučhuba - principál kočovného divadla - a přivodil ubohému Edovi jen žal s velkým „Ž“ (stejně tak jsem to napsal).

„Vy nejste kočovný herec, že ne, pane?“ zeptal se Eda a snažil se nedat v hlase najevo odpor, což se mu velkolepě nepodařilo.

Muž se skokem postavil a vypadal ještě míň „Velký“ a ještě víc jako pan Kolář, co měl železářství. Eda si všiml, že hrstka vlasů, které Velký Cukini měl - malý chomáček nad každým uchem - nebyla přirozeně černá, ale obarvená. Kdybychom chtěli být úplně upřímní, podle pachu krému na boty, který Eda právě zaznamenal, bylo slovo „obarvený“ moc silné. Eda měl podezření, že ty vlasy byly nakrémované na černo. Muž se chvěl. „Skutečně NEJSEM kočovný herec,“ protestoval a byl očividně rozčilený. „Nechtěl jsem vás urazit,“ ujistil ho Eda. „Jen jsem se snažil pochopit, co jste dělal v rakvi v pohřebním voze.“

„A já se zase pořád snažím rozluštit, jak jsem se ocitl tady,“ přiznal se Velký Cukini.

„Můj prastrýc mě vzbudil v šest ráno se zprávou, že se na naší příjezdové cestě nachází pohřební vůz,“ řekl Eda. „Prastrýc spí ve srubu vzadu na zahradě, ale má výborný sluch a zřejmě ho probudil zvuk koňských kopyt na šterku. Vůz nikdo neřídil, a když jsem k němu došel já, byla vaše rakev naplň venku.“

„Váš prastrýc spí ve srubu?“

„Ano,“ řekl Eda a litoval, že o tom vůbec začínal. On by byl taky rád, kdyby jeho rodina byla normální. Každopádně vůbec nehodlal Velkému Cukini-mu vyprávět o tom, že Bláznivá tetka Blanka přebývá v Marjance.

„A můj pohřební vůz se na vaší cestě objevil bez kočího?“

„Ano,“ řekl Eda a vedl toho muže z konírny až k místu, kde pohřební vůz poprvé spatřil.

„A kde je ten vůz teď?“ rozhlížel se Velký Cukini. Jak teď tak stáli vedle sebe, Eda si uvědomil, že muž není o moc vyšší než on.

„Dnes tu došlo k výbuchu -“

„Ve srubu?“

„Ne, v domě -“

„K výbuchu?“

„Ano. Koně se splašili a vaše rakev vypadla z vozu. My odnesli rakev - tedy vás - do konírny a teď jste tady,“ řekl Eda.

„Teď jsem tady, mladý pane Edo Nerudo, to je pravda. Je to ale podivuhodný příběh!“ řekl Velký Cukini a plácl Edu po zádech.

„Byl byste tak hodný a objasnil mi, jakou roli v něm hrajete vy?“ otázal se Eda, když s křupáním kráčeli ke vchodu do domu.

„Jsem eskapolog, mladý muži. Eskapolog. Víš, co to znamená?“

„Někdo, kdo se zabývá studiem pyramid a mumii, ne?“ napadlo Edu.

„Ty myslíš egyptologa,“ zasmál se muž, a když se smál, vypadal tím víc jako pan Kolář ze železářství, až Eda skoro očekával, že mu bude chtít prodat krabici šroubů nebo lopatku na uhlí, protože to železáři dělají, víte? Obchodují železářským zbožím. (Ale ne, musím se přiznat, že si stejně nejsem stoprocentně jistý, jestli obchodují jenom železem.) „Eskapolog je ten, jehož profesí je prchat,“ vysvětlil.

„Já jednou uprchl ze sirotčince,“ pochlubil se Eda. „Jsem tedy taky profesionální eskapolog?“

„Zaplatili ti za to?“ zeptal se Velký Cukini.

Eda zavrtěl hlavou.

„Potom tedy bohužel ne,“ řekl muž z rakve. „Já prchám a tím si vydělávám na živobytí. Uprchnout může kdokoli - jen pomysli na všechny ty trestance, kteří pořád prchají do bažinatých vřesovišť.“ Podíval se směrem k nedalekým vřesovištím, čímž je důvtipně zařadil do příběhu a uložil je tak v čtenářově paměti na později. (V-Ř-E-S-O-V-I-Š-T-Ě. U-P-R-C-H-L-Í T-R-E-S-T-A-A-N-C-I. Jasně? Dobře... pokud byste zapomněli na ten skvělý obrázek uprchlého trestance na obálce.) „Ale uprchnout z něčeho zajímavého napínavým způsobem a před platícími diváky, to je umění.“

U domu se objevil Bláznivý strýc Karel a vylovil z koupadélka vycpaného hranostaje. „Tvoje prateta touží po Sise,“ řekl, když uviděl Edu. „Je v krávi. Zanes jí ji, ano?“ Pak si všiml Velkého Cukiniho. „Dobré ráno, pane Koláři,“ pozdravil. „Nevěděl jsem, že železáři chodí po domech.“

Eskapolog vypadal zmateně. „Musel jste si mě s někým splést, pane,“ řekl.

„Myslím, že ne, pane Koláři,“ řekl Bláznivý strýc Karel. „Vaše vlasy poznám vždycky.“

„Ale já nemám žádné vlasy,“ řekl Velký Cukini, „nebo aspoň velmi málo.“

„Přesně tak, pane Koláři. Přesně tak!“ řekl Bláznivý strýc Karel, jako kdyby mu chytře dokázal jeho tvrzení. S těmi slovy vrazil vodou nasáklého Matyáše Edovi do ruky a odkráčel do domu.

Eda držel hranostaje za tuhý ocas a nechával ho okapat. Voda dopadala z hranostajova čenichu na šterk: kap, kap, kap.

„To je zřejmě tvůj prastrýc, chápu to dobře?“ zajímal se Velký Cukini.

„Ano, pane,“ odpověděl Eda.

„Ten, co bydlí na zahradě ve srubu?“

„Ano, pane,“ řekl Eda.

„A Sisa?“ pozvedl obočí Velký Cukini a upřeně hleděl na Matyáše.

„To je mazlíček mé pratety,“ snažil se vysvětlit Eda. „Vycpaný hranostaj.“

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2010

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K SOBOTNÍM PŘEDSTAVENÍM

„Mně spíš připomíná fretku,“ řekl eskapolog. „Hranostajové mají kula-
tější čumák.“

„Možná ho vycpal někdo, kdo v životě živého hranostaje neviděl,“ na-
padlo Edu. A ve snaze odvést pozornost od podivínství svých příbuzných
(určitě ten pocit znáte) řekl: „Zmínil jste, že jste eskapolog.“

„To jsem zmínil,“ řekl Velký Cukini a následoval Edu, který naposled Ma-
tyášem důkladně zatřepal a vykročil kolem domu vyhledat Bláznivou tetu
Blanku. „Děsivé skutky - to je název mého putovního eskapologického
vystoupení. Každou chvíli stojím tváří v tvář smrti, unikám z vodní ná-
drže plné masožravých ryb, z hořícího kufru připevněného vysoko nad
zemí... ale ten nejskvělejší únik, který mě přivedl až sem, se jmenuje
„Návrat ze záhrobní“ - docela dobrý název, i když jsem ho vymyslel já. Pan
Veselý chtěl, abychom to číslo nazvali „Procitnutí“, ale to mi připadalo moc
jemné.“

„Pan Veselý?“

„Můj manažer,“ řekl Velký Cukini, „ale nemůžu říct, že by právě tento kon-
krétní únik úspěšně
zvládl!“

„A co se mělo stát?“ zajímal se Eda. Proplekli se úzkými pěšinkami mezi
záhony růží a vynořili se na velkém trávníku. Eskapologa - velice podob-
ného panu Kolář, obchodníkovi železářským zbožím, neznalého neob-
vyklých bytových podmínek Bláznivé tety Blanky - velmi překvapil pohled
na maketu obrovské krávy, zasazenou do zákoutí kvetoucích keřů.

„Plán spočíval v tom, že mě moje asistentka Daniela spoutá na rukou
i na nohou, dá mi do úst roubík a s pomocí pana Šikuly mě umístí do rake-
ve,“ líčil. „Viko rakev se přišroubuje a rakev se naloží do pohřebního vozu.
Pan Šikula se pak ujme řízení, vůz pojedje velice zvolna a publikum bude
kráčet za ním - doufali jsme, že náš neobvyklý pohřební průvod vzbudí
pozornost a přitáhne další zvědavce.“

Mezitím došli k zadnímu konci krávy, kde na ně z otvoru vykukla nějaká
žena s šíleným pohledem. Když uviděla, že Eda přináší Matyáše, dychtivě
po svém mazlíčkovi sáhla a hladila ho mezi skleněnými očima.

„Líbilo se Matyášovi koupáníčko? Líbilo?“ ptala se. Najednou si všimla
Velkého Cukiniho a zaškaradila se na něj. „Vás odněkud znám, ne?“ ze-
ptala se tónem, který by stačil k zastrašení armády dobře vyzbrojených
granátníků.

„Podle všeho jsem podobný někomu, kdo se jmenuje Kolář,“ vydechl es-
kapolog.

„Tomu, co má železářství?“

„Patrně,“ řekl.

„Nesmysl!“ vyštěkla na něho Bláznivá teta Blanka. „Pan Kolář má dlouhé
plandavé uši a chundelatou srst. Vy, na rozdíl od něj, máte uši, které ne-
stojí za řeč, a vůbec žádné vlasy, natož srst. Nesmysl!“

„Ten s dlouhými plandavými ušima a chundelatou srstí je kokršpaněl
pana Koláře, teto Blanko,“ řekl Eda spěšně.

„No ale stejně vás odněkud znám, tím jsem si jistá,“ řekla Edova prateta
a přivřela oči. „Jen si teď nemůžu tak narychlo vzpomenout, jestli vás
mám ráda, nebo ne.“

„Tak zatím, tetičko!“ loučil se Eda s hranou srdečností. Vzal eskapologa
za loket a odvedl ho za živý plot, který lemoval prostranství s krávou.
„Nezlobte se na mou pratetu,“ omlouval se hlasitým šepotem. „Určitě vás
neměla v úmyslu urazit.“

„Určitě ne,“ souhlasil Velký Cukini.

„Prosím, pokračujte ve vyprávění,“ žadonil Eda, „je to tak napínavé!“

„Nu, měli mě tedy odvézt na louku vedle hřbitova svatého Barnabáše -“

„Hřbitov svatého Barnabáše je tamhle!“ vykřikl Eda vzrušeně. Ukázal
na vzdálenou kostelní věž, která vykukovala nad hradbou stromů.

„Potřebovali jsme pro můj velký únik atmosféru hřbitova,“ vysvětloval Vel-
ký Cukini, „ale nemínili jsme mým pohřbením znesvěcovat jeho půdu.“

„A vás měli pohřbít... do země?“ vydechl Eda užasle.

„Tak to bylo v plánu. Daniela a pan Šikula měli spustit rakev do jámy,
zaházet ji hlinou a pak kolem postavit plentu. Velké hodiny měly měřit
přesný čas, za který se mi podaří dostat se, stále spoutanému, z předčas-
ného hrobu. Pak jsem se měl vynořit zpoza plenty. Daniela měla zatím
zabavit publikum a zvyšovat napětí hraním tklivých písní na elektronické
varhany.“

„To je neuvěřitelné!“ řekl Eda. „Absolutně neuvěřitelné!“

Velký Cukini vypadal smutně. „Mělo to být moje vrcholné číslo,“ řekl a hlas
se mu chvěl. (Copak, vy si nepamätujete to chvění? Poprvé jsem se o něm
zmínil na straně 30.) „Pan Veselý zařídil, aby se k hrobu dostavili pánové
od novin. Mělo to být velkolepější než trik zvaný „Bedna pod vodou“... od-
vážnější než, „Jáma lvová“... a podívej, co se stalo.“

„A co se stalo?“

„Jak to mám vědět?“ chvěl se (vidíte, to chvění z jeho hlasu teď proniklo
do celého těla), „vždyť já byl spoutaný a s roubíkem v puse v rakvi s při-
šroubovaným víkem vzadu v pohřebním voze. Je jasné, že jsme na tu lou-
ku u hřbitova nedojeli!“

Velký Cukini uviděl lavičku a posadil se. Vypadal unaveně. Podobně jako
pan Kolář, když ho Eda při jedné ze svých řídkých návštěv železářství za-
stihl po perném dni, kdy od rána do večera prodával své železářské zboží.
Jak později zjistíte, Eda zase nikam tak moc nechodil.

„Něco muselo ty koně vyděsit,“ mínil Eda. „Museli se splášt a utéct
i s vámi vzadu ve voze..., ale jak to, že jste v konírně už nebyl spoutaný
a s roubíkem v puse? A mám za to, že jste mluvil o přišroubovaném víku?
To jste rakev dost snadno otevřel.“

„Z jednoho prostého důvodu: jsem přece profesionální eskapolog!“ řekl
Velký Cukini. „Vylékl jsem se z pout už v rakvi a šrouby jsem vyšrouboval
zevnitř. Už mi zbývalo jen odklopit víko.“

Eda se posadil vedle eskapologa a podíval se na dům s velkou zející dí-
rou v místě, kde dřív měli rodiče ložnici. Přemýšlel. „Dokážu pochopit,
že se vám podařilo rakev otevřít tam v konírně... ale jak byste to dokázal,
kdyby na vás ležely tuny hlíny? To přece není možné!“

Velký Cukini se na Edu po očku podíval. „Ty jsi chytrý hoch, že?“ řekl.
A neznělo to jenom jako pochlebování.

„Ale jak jste tam mohl dýchat? Jakpak asi?“

„Proč o tom každý mele pořád dokola!“ vykřikl eskapolog a vyskočil. „No
tak téměř nemám vlasy a to málo, co mám, si barvím! Je to zločin? Oprav-
du? Jsem skoro plešatý a barvím si vlasy! Tak to vykřičíme do světa, ano?“
Vylezl na lavičku a zařval: „JSEM SKORO PLEŠATÝ A BARVÍM SI VLASY!“
Pak ztěžka dosedl, až to žuchlo. „No? Už jsi spokojený, Edo Nerudo?“ do-
máhal se.

„Já řekl asi, ne vlasy“ špitl Eda. Hláskoval: „A-S-I... Jak jste asi mohl dý-
chat v zavěšené rakvi... Určitě jste tam byl zavřený několik hodin?“

Eskapolog byl tím malým nedorozuměním na téma asi /vlasy očitě zahan-
bený, tak se tvářil, že ho najednou hrozně zajímají jeho vlastní boty.
Když promluvil, místo na Edu se upřeně díval na pečlivě naleštěné špičky
bot. „Ehm... to je výrobní tajemství,“ prohlásil.

Ozvalo se zakašlání. Vzhlédl. Před nimi stála Bláznivá teta Blanka. „Ach,
pane Kolář,“ švitořila, „to je milé, že jste přišel. Vezmu si šest pozinkova-
ných hřebíků, osmdesátek, prosím,“ řekla. „Marjánka má puklinu ve ve-
meni a já to chci opravit, dokud je pěkné počasí.“

Velký Cukini skryl hlavu v dlaních a zanařikal. Přesně v tom okamžiku
se o javor, který rostl u domu, zachytil horkovzdušný balon a zřítíl
se na zem.

Cesta na Hrozný konec - Příběh čtvrtý

Opět na cestě

ve kterém Bláznivá teta Blanka blázní ještě víc než obvykle

Cesta na Hrozný konec začala následujícího rána časně a slibně. Blázní-

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2010

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K SOBOTNÍM PŘEDSTAVENÍM

vý strýc Karel a stejně Bláznivá teta Blanka posnídali pikantní ledvinky po ďábelsku, šest vajec, šunkovou kýtu a několik sklenic portského, což jim servíroval bodrý pan Hromádka. Eda stoloval na víku svého kufru. Do stal krajíc okoralého chleba a kousíček plesnivého sýra.

Když se paní Hromádková objevila ve stáji se snídání poprvé, nesla krajíc čerstvého chleba - ještě teplého, protože chleba právě vyndala z trouby - a na štědré porci sýra nebyla ani špetička plísň. Jakmile si to paní Hromádková uvědomila, spustila vodopád omluv (což jazykem páně Tlučhuby můžeme vyjádřit, že se omluvila „víc než dost“) a odkvačila zpátky do kuchyně.

Vrátila se s okoralým chlebem a plesnivým sýrem a omlouvala se znovu. „Odpusťte, mladý pane Eduarde,“ brebentila. „Nevím, co mě to popadlo. Nemůžu přece dopustit, abyste o nás všude rozhlašoval, jak dobře se o naše hosty staráme, že? To by se k nám všichni hrnuli a já bych neměla ani chvíli klidu!“

„Prosím?“ zeptal se Eda. Nevěděl, jestli jí dobře rozumí.

„Jak by se líbilo vám, kdyby u vás doma pořád přespávali nějakí cizí lidé... a sotva by jedni hosté odjeli, už by tam byli další?“ pokračovala.

„Ale k tomu přece zájezdní hostince slouží, ne?“ namítl Eda a ona mu hned skočila do řeči.

„To si myslí pan Hromádka. On nemusí do úmuru stlát postele, prát povlečení a žehlit. Ten jen ve výčepu popíjí pivo z cínového korbelíku a večer zavelí: ‚Panstvo, končíme!‘ Nic víc dělat nemusí.“

„Tak proč pracujete v...?“

„Takže nechci, abyste získal dojem, že jste tady vítán, rozuměno?“ odbyla ho a rázně postavila tu okoralou a plesnivou náhradní snídani na víko kufru. „Snězte to a buďte rád, že jste rád.“

Eda Neruda si všiml, že talíř je naprasklý a že ho nikdo nejmíň šest měsíců nemyl. Ta ženská, když si dala záležet, uměla člověku jídlo pěkně znechutit.

„Děkuji vám,“ zamumlal Eda zmateně.

I když se to zdálo nemožné a i navzdory vydatné snídani vypadal Bláznivý strýc Karel ještě hubenější než předchozího dne. Pomohl manželce a vycpanému hranostaji do kočáru, zabouchl dvířka za Edou a vyškrábal se na kozlík.

Pan Hromádka vyvedl hlavním vchodem hostince koně a zapřáhl ho do kočáru.

„Děkuji vám, můj dobrodince,“ zvolal Bláznivý strýc Karel, sáhl do kapsy kabátu, vyndal sušeného úhoře a hodil ho vděčnému hostinskému.

„Ne, já děkuji vám, pane,“ řekl pan Hromádka a mrkl na Edu Nerudu, který se vykláněl z okénka a celou proceduru sledoval.

Eda si představil, jak pan Hromádka balí úhoře a další sušené ryby, kterými jeho prastrýc opakovaně platil za stravu a ubytování, a jak tato zásilka putuje k jeho tátovi.

„Sbohem, pane Eduarde!“ zářil hostinský. „Hodně štěstí!“

„Příjemnou cestu!“ dodala paní Hromádková sladce.

(redakčně kráceno)



JOSTEIN GAARDER: JAKO V ZRCADLE, JEN V HÁDANCE

Přeložila Jarka Vrbová. Praha: Albatros, 1999

Náhle se probudila. Byla určitě noc, protože dům byl úplně tichý. Cecílie otevřela oči a rozsvítila lampičku nad postelí.

Uslyšela hlas:

„Vyspala ses dobře?“

Kdo je to? Na židli u postele neseděl nikdo. Ani u ní nikdo nestál.

„Vyspala ses dobře?“ ozvalo se znovu.

Cecílie se trochu nadzdvihla a rozhlédla se po místnosti. Trhla sebou. Na okenním parapetu sedělo nějaké stvoření. Bylo tam místo právě tak pro malé dítě, ale Lasse to nebyl. Kdo to mohl být?

„Neboj se,“ řekl neznámý hlas. Zněl čistě a jasně.

Bytost měla na sobě bílou košili, nohy bosé. Proti ostrému světlu z ozářené borovice za oknem dokázala Cecílie sotva rozpoznat obličej.

Promnula si oči, ale bílé oblečené stvoření tam sedělo dál.

Bylo to děvče, nebo chlapec? Cecílie si nebyla jista, protože ta bytost neměla na hlavě ani vlasek. Pojala rozhodnutí, že to je kluk, ale stejně dobře se mohla rozhodnout obráceně.

„Nemůžeš mi aspoň říct, jestli ses dobře vyspala?“ opakoval záhadný host.

„Ale jo... A kdo jsi?“

„Ariel.“

Cecílie si znovu promnula oči.

„Ariel?“

„Ano, jsem Ariel, Cilko.“

Pohodila hlavou:

„Stejně pořád nevím, kdo jsi.“

„Zato my víme o vás skoro všechno. Vy všechno vidíte jako v zrcadle.“

„Jako v zrcadle?“

Naklonil se dopředu. Vypadalo to, že každou chvíli přepadne a svalí se na psací stůl:

„Vy vidíte jen sami sebe a nedokážete vidět, co je na druhé straně.“

Cecílie sebou trhla. Když byla menší, často stála před zrcadlem v koupelně a myslela na to, že na druhé straně zrcadla je jiný svět. Někdy měla obavy, že ti, kdo tam žijí, ji odtamtud pozorují, když se češe. Anebo ještě horší bylo, když si představovala, co by se stalo, kdyby vyskočili zrcadlem ven a najednou stáli vedle ní v koupelně.

„Už jsi tu někdy byl?“ zeptala se.

Důležitě přikývl.

„Jak se dostáváš dovnitř?“

„My se dostaneme kamkoliv, Cilko.“

„Tatínek zamyká hlavní dveře. A v zimě zavíráme všechna okna...“

Jenom mávl rukou:

„To pro nás nehraje žádnou roli.“

„Co?“

„Zamčené dveře a tak.“

Cecílie se zamyslela. Jako by právě sledovala nějaký filmový trik. Přehrála si tedy cívku zpátky a všechno si znovu promítla: „Říkáš ´my´ a ´pro nás´. Je vás hodně?“

Přikývl:

„Strašně moc. Už víš? Přihořívá!“

Jenže Cecílie neměla náladu na hádanky. Řekla:

„Na celém světě bydlí pět miliard lidí. Ostatně jsem taky četla, že země je stará pět miliard let. Myslel jsi tohle?“

„Jistěže. Vy přicházíte a odcházíte.“

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2010

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K SOBOTNÍM PŘEDSTAVENÍM

„Cože?“

„Každou vteřinu se z Božího rukávu vytřepe několik zbrusu nových dětí. Abrakadabra! Každou vteřinu také několik lidí nenávratně zmizí. Je to dlouhá, nekonečná řada, další z řady vystoupí, a další, teď Cecílie...“

Ucítila horko ve tváři.

„Sám přicházíš a odcházíš,“ odsekla mu nakvašeně.

Rezolutně zavrtěl malou holou hlavičkou:

„Jestlipak víš, že tenhle pokojík kdysi patřil tvému dědečkovi?“

„Samozřejmě. Ale jak to víš ty?“

Začal pohupovat nohama. Cecílii napadlo, že vypadá jako loutka.

„Tak se nám to pěkně rozbíhá,“ pronesl spokojeně.

„A co?“

„Tys mi sice neodpověděla, jestli ses dobře vyspala, ale stejně se nám to povídání pěkně odvíjí. Pokaždé to chvíli trvá, než se pořádně rozproudí.“

Cecílie zadržela dech - a zhluboka vydechla:

„Tys mi taky neodpověděl, jak víš, že to byl dědečkův pokoj.“

„Jak víš, že to byl dědečkův pokoj,“ opakoval po ní Ariel.

„No právě!“

Nepřestával klátit nohama:

„Jsme tu už od úsvitu věků, milá Cilko. Když byl tvůj dědeček malý, ležel jednou celé Vánoce v posteli s ošklivým zápalem plic, a přitom tehdy ještě neexistovaly účinné léky.“

„To jsi tu byl taky?“

Přikývl: „Nikdy nezapomenu na ty jeho smutné oči. Vypadaly jako dvě ztracená ptáčka.“

„Jako dvě ztracená ptáčka,“ vzdychla Cecílie.

Vzhlédla k němu a rychle dodala:

„Ale dostal se z toho. Uzdravil se.“

„Ano, úplně se uzdravil.“

Ariel učinil bleskurychlý pohyb. Ve zlomku vteřiny se na okně vztýčil a zůstal v něm stát, takže ho skoro celé zakryl. Cecílie mu stále ještě proti ostrému světlu zvenku neviděla pořádně do obličeje.

Jak dokázal vstát a nespadnout přitom na psací stůl? Jako by vůbec ani spadnout nemohl.

„Pamatuji si i na všechny pastýře,“ řekl.

Cecílie si vzpomněla, co jí četla babička z bible.

„Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj mezi lidmi,“ očitovala. „Narážíš na tohle?“

„Ano, na nebeskou družinu. Byly nás tam celé zástupy.“

„Tomu nevěřím.“

Ariel sklonil hlavu ke straně a Cecílie spatřila jeho obličej trochu zřetelněji. Připomínal tvář jedné Marianiny panenky.

„Chudinko,“ politoval ji.

„Protože jsem nemocná?“

Zavrtěl hlavou:

„Ne, protože musí být hrozné, když někdo nevěří tomu, s k mluví.“

„Prosím tě!“

Je pravda, že jste někdy tak nedůvěřiví, až uvnitř úplně zčernáte?“

Zatvářila se vzdorovitě.

Jenom jsem se ptal,“ uklidňoval ji. „I když sledujeme, jak lidé odcházejí a přicházejí, vlastně vůbec nevíme, jaké to je být člověkem z masa a kostí.“

Cecílie se v posteli zavrtěla. Ariel se však nenechal zastavit:

„Řekni, není to hrozné být tak nedůvěřivý?“

Ještě hroznější je lhát nemocné holce přímo do očí.“

Chytil se dlaní za ústa a zděšeně se nadechl:

„Andělé nelžou, Cilko!“

Teď zase zalapala po dechu ona:

„A ty jsi anděl?“

Rychle přikývl, jako by se neměl čím chlubit. Cecílie rázem zjihla. Promluvíla až po několika vteřinách:

„Přesně to jsem si celou dobu myslela. Doopravdy. Ale neodvážila jsem se zeptat, kdybys se náhodou spletla. Vlastně si nejsem úplně jistá, jestli věřím na anděly.“

Zašermoval odmítavě rukou:

„Právě tuhle hru musíme opustit. Představ si, jak by ti bylo, kdybys ti řekl, že si nejsem úplně jistý, jestli na tebe věřím. Pak by vůbec nebylo možné dokázat, kdo z nás má pravdu.“

Jako by jí chtěl ukázat, že je zdravý a normálně se pohybující anděl, seskočil na psací stůl a pochodoval po něm sem a tam. Několikrát to vypadalo, jako by už už ztratil rovnováhu a padal na zem, ale v poslední chvíli ji vždycky znovu získal. Jednou dokonce měla dojem, že se narovnal až chvíli poté, co už vlastně bylo pozdě.

„Anděl u nás doma,“ mumlala Cecílie, jako by si opakovala název knihy, kterou kdysi četla.

„My sami si říkáme Boží děti,“ zareagoval Ariel.

Rychle k němu vzhlédla:

„To vidím, že jsi...“

„Copak?“

Cecílie se pokusila posadit se trochu výš, ale ztěžka dopadla zpátky na polštář. Řekla:

„Ty jsi přece teprve andělí dítě.“

Rozesmál se téměř neslyšným smíchem.

„Co ti na tom připadá tak zábavného?“ zeptala se.

„Andělí dítě. Tobě to nepřipadá legrační?“

Cecílie nechápala, proč by se jí to mělo zdát legrační.

„Ty přece nejsi dospělý anděl,“ vysvětlovala. „Tudíž zákonitě musíš být andělí dítě.“

Ariel se znovu zasmál, tentokrát hlasitěji.

„Andělé nerostou na stromech ani jinde,“ řekl. „My vlastně nerosteme vůbec, a tak taky nikdy nejsme dospělí.“

„Páni, já omdlím,“ vyjekla Cecílie.

„To nedělej, když si tak krásně rozumíme,“ usmál se Ariel.

„Ale já si vždycky myslela, že skoro všichni andělé jsou dospělí,“ trvala na svém.

Ariel pokrčil rameny:

„To není tvoje chyba. O všem, co je na druhé straně, se můžeš jen dohadovat.“

„Chceš říct, že dospělí andělé neexistují?“

Zvonivě se rozesmál. Cecílie si při tom zvuku vybavila, jak jednou Lasse rozsypal v kuchyni na podlahu skleněné cvrknací kuličky. Tentokrát je ale aspoň nemusela pomáhat sbírat.

„Takže neexistuje ani jeden jediný dospělý anděl,“ ujišťovala se. „To je mi fuk, ale v tom případě není na světě ani jeden pořádný kněz, protože všichni prohlašují, že se to v nebi hemží dospělými anděly.“

(redakčně kráceno)





Sedli jsme si na slovíčko. No, sedli jsme si... sedl si Marek Doležel, náš blízký kamarád a mimo jiné i jeden z letošních lektorů dílen pro děti ze souborů (ten nejvyšší). Sedl si s ní v Brně a uskutečnil rozhovor, a to s dostatečným předstihem, protože v životě Jindry Delongové se toho mnohé událo a jeden by ji mohl se zaujetím poslouchat a všechny myšlenky důsledně zapisovat snad i několik dní. Téměř z každé situace, která jí v životě potkala, dokázala Jindra Delongová čerpat a hledat směr své cesty dál. V jejím životním příběhu se stále promítají a prolínají tři důležité okruhy: dětství a rodiče, osobnost

J. A. Komenského a divadelní soubor PIRKO. Na jejich základě vznikl tento medailon.

Jaký vliv v oblasti umění měli na Jindru Delongovou v dětství její rodiče?

Otec, Jan Čech, ovlivnil svou dceru především po pohybové stránce. Při rodinných sešlostech se předvádějí různé akrobatické kousky a malá Jindra v nich figuruje jako excelentní doplněk tělovýchovné sestavy. Známost se později stává dobová fotografie, na které malá Jindra tvoří vrchol pyramidy vytvořené ze tří dospělých lidí. Nabyté zkušenosti od svého tatínka později velmi dobře uplatňuje a rozvíjí při navštěvování večerní školy tanečnice Elmarity Diviškové. Pohyb využívá i dále ve svém životě jako manekýnka a vedoucí pohybových kroužků. Matka, Eliška Čechová (kterou učil František Götz - pozdější dramatik a dramaturg ND v Praze), vedle toho

rozvíjela svoji dceru i ve výtvarném a divadelním smýšlení. Jindra Delongová se tak od dětství setkává s uměním hned v několika jeho podobách.

Co ji spojuje s dílem a smýšlením Jana Amose Komenského?

Její celoživotní obdiv k J. A. Komenskému nastartovaly jeho dvě knihy „Školní hry a výchova“ a „Škola hrou“. Líbilo se jí, že J. A. Komenský považoval za důležitou součást výchovy nejen hraní divadla (sám napsal a režíroval několik školních divadelních her), ale i dětské „hraní si“ vůbec. V práci J. A. Komenského nachází mnoho společného s dramatickou výchovou. Krédem výchovné práce Jindry Delongové se stalo Komenského „stát se znovu dítětem“. Přizpůsobuje tak svůj přístup dětské hře. Neznamená to ovšem, že se „snižuje k dětem“, ale stává se účastníkem nepředstíraného, opravdového, bezprostředního, ryzího a přímého dětského jednání. Zaujaly ji Komenského myšlenky, že se děti nejvíce a nejpřirozeněji naučí právě hrou. O Komenském přednáší na středních a vysokých školách, v roce 1992 dostala dokonce medaili Jana Amose Komenského Univerzity Karlovy v Praze ke čtyřstému výročí jeho narození.

Čím zaujala na poli dětského divadla a přednesu?

V roce 1959 se Jindra Delongová stává hlavní vedoucí PIRKA, původně rozhlasového, později divadelního souboru. Na svoji metodiku poprvé upozornila ve Znojmě v roce 1967, a to pásmy veršů Ilony Borské a Ivo Štuky „Svět se točí dokolečka“ a Aloise Mikulky „Aby se děti divily“. Hravé představení a přirozený dětský projev jejích svěřenců zaujal všude, kde se PIRKO s těmito pásmy objevilo. Na rozdíl od dětských souborů, které napodobovaly divadla dospělých, byl její způsob práce zcela nový a nevídaný. V roce 1970 zaznamenává PIRKO další velký úspěch - na Jiráskově Hronově s Trnkovou Zahradou. Vedle dětského divadla Jindra Delongová rozvinula také oblast přednesu. Má například velký podíl na založení soutěže středních pedagogických škol v přednesu a recitaci - „Pedagogická Poema“.

Jindra Delongová nepochybně ovlivnila spoustu dalších, dnes významných osobností dramatické výchovy. Jmenujme například Evu Machkovou, Silvu Mackovou, Danu Svozilovou, Jarmilu Doležalovou, další pedagogy JAMU a DAMU, vedoucí dramatických kroužků, učitele středních škol, členy souboru PIRKO, své studenty, ale například i herce Pavla Kříže, Zuzanu Slavíkovou nebo Jiřího Dvořáka. V roce 1990 vzniklo za jejího působení v brněnském Domě pionýrů a mládeže v Lužánkách první Středisko dramatické výchovy u nás. Výrazně se také spolupodílela na vzniku ateliéru Divadlo a výchova na DIFA JAMU v Brně. Dnes na konci odpoledního bloku představení bude navíc oceněna cenou ministerstva kultury za celoživotní činnost v oblasti dětského divadla - a to právě tady na Dětské scéně v Trutnově 2010!

Kamijon + Mára





... dětské dílny

NA NÁVŠTĚVĚ V...

DĚTSKÉ DÍLNĚ MARKA DOLEŽELA

Vrátím se však nejprve ještě do doby dávno před jejím začátkem. Po radostném vstávání a vyskočení s úsměvem na rtech z vyhráté, měkoučké, jemňoučké, teploučké... prostě z nijak nezajímavé postele, jsem se rychle obléknul, zamířil z Úsvitu do prvního obchodu a tam zjistil, že všichni lektři dětských dílen se také ještě probouzejí, si také ještě nakupují.

Pár kroků na to, co jsme vyšli ven a společně zamířili svižným krokem směrem škola a Školní ulice, Marek zjistil, že si zapomněl na pokoji klíče od třídy. Hned se otočil a šel sedmimílovými kroky zpět. Nepěkný čas pro zapomínání klíčů. Než jsme ale s ostatními došli ke škole, zrovna ve Školní ulici nás předjel (!) Marek na kole se slovy: „Tak kde se loudáte?“ Říkal jsem si, že Mára přece s sebou v Trutnově kolo nemá... ale hned mi to bylo jasné. Převážně zelené kolo s želvou-zvonkem na řídítkách vlastní totiž jen jedna osoba...

Vraťme se však do doby, kdy Mára již své klíče v ruce má a vychází znovu z Úsvitu, avšak teď zpocený, udýchaný. Náhle se ho zeptal ženský hlas: „Nechceš půjčit kolo?“ „Jo!“, odpověděl a už byl pryč. Jel a jel a projel kolem satan.cz, kolem nemocnice a... toto přeskočme a pojďme k hlavní části dílny.

„Ježíšmarja, růžová!“ To byla první věta, kterou bylo slyšet při příchodu Máry a jeho skupiny do třídy vymalované do růžova. Při dílně pak už ale nikdo neklel, ani nijak jinak nevyjadřoval



svůj nesouhlas. Při Márově dílně si děti zažily plno smíchu, akce i tvořivosti. Byly na dostizích a pak Mára koupil „svým“ dětem ostrov, který se ale postupně potápěl, a tak se všichni museli na ostrově uskromnit.

Před sedm a půl minutovou pauzou se děti rozdělily do tří skupin. Po pauze se šlo ven ke kostelu. Skupiny dětí se rozprchly do různých stran, na různá místa. Všechna tři místa měla společný žánr – horor. Jak ale vypadala práce na jednom místě? Nejprve první skupina vytvořila scénu a rozmístila rekvizity. Druhá skupina hledala na vzniklou scénografii, charaktery a námět příběhu. Třetí skupina pak na tomto místě vytvořila bodový scénář. Poté se na svém místě objevila znovu skupina první.

Ta měla za úkol připravený bodový scénář he-

recky ztvárnit a před ostatními zahrát. Abyste měli alespoň nějaké ponětí o tom, jak tyto tři situace (minipříběhy) vypadaly, zapsal jsem si jejich poslední repliky: 1. „A protože jsme v 21. století, je to všem úplně jedno.“ 2. „No... a to je asi všechno.“ 3. „Néééééé!!!“

Pak jsme všichni šli zpátky do růžové místnosti. Mára ale s předvedením minipříběhů nebyl stále spokojený. Naštěstí. V dětech byla vidět potřeba se bavit o zážitku ze společné práce. Poměrně dlouhou dobu tedy vevnitř ještě debatovali o proběhlém, zkoumaly a zjišťovaly, že tvorba inscenace je opravdový proces a člověk nikdy nemůže vědět, jaký bude mít inscenace na konci tvar.

Během Márovy dílny se ne bavily jen děti, ale i já, jako „náhodný“ divák. V přímé řeči vám alespoň nastíním, jaká atmosféra se celým dopolednem linula. Marek: „Vy se mi jako skupina líbíte a já se rozhodl, že vám koupím ostrov!“ Taktéž Marek: „No pojdte na pláž – máte tu krásnou pláž...“ Také M.: „Minulá skupina prostě obětovala dva členy...“ Míša: „Marku? A jak jsou vysoký tvoji rodiče?“ Mára: „Já s Jonym (pozn. red.: ano, myslí mě) máme strašně moc peněz a jsme producenti...“ Všechny děti: „Váj-em-sí-ěj...to bylo včera fakt supér!“ Členové jedné skupiny: „Marku? Jak máme udělat, že se zvedl vítr?“ Bára: „A křič trochu! Ty jsi němá! Já tě mlátím do hlavy...“ Na závěr Mára: „Dětem, které zlobily, rozdupeme mobily.“ A Mára: „Já si na vás budu ukazovat!“

Abychom se však vrátili k původnímu tajemnému příběhu... Která tajemná osoba vlastně Márovi ráno půjčila kolo? Jak to, že si jej sama odemkla, ačkoli tou dobou měl klíčky od zámku v kapse Mára? Jak jsou vysocí Márovi rodiče? A jak je vysoký Mára (typy dětí: Bára – 180cm; Lucie – 185cm; Honza – 195cm.)? Proč se satan.cz a nemocnice dostaly do článku o Márovi? A co na to všechno Lenka Novotná?

Jonáš

Dnes mé kroky směřovaly k Nivám, což zní hodně poeticky a voní to dálkami, ale účastníci Dětské scény vědí, že budova je blízko. Ty dálky jsem pak našla v příbězích, s nimiž pracovali seminaristé pod vedením Hany Frankové.

I. TVOŘIVÁ ROZCVIČKA

Sál je naplněn francouzskými melodiemi, které navozují pocit uvolnění. Je to dobře, protože právě to mají seminaristé dělat - uvolnit se, pohybovat se sálem, nechat se unášet hudbou, seznamovat se se svým tělem. Pokud se někomu líbí pohyb někoho jiného, může se přidat. Všichni se snaží zaplnit celý prostor sálu. Následující část „rozcvičky“ probíhá ve dvojicích, které pracují s dlouhými tyčemi. Nejprve si je házou. Tyč se může stát i spojovacím prvkem mezi lidmi, prostředkem navázání kontaktu. Každý z dvojice si opře jeden konec tyče o některou část těla. Opět se pohybují v rytmu francouzských písní. Následují další činnosti, až pak Hanka zvolá: „Snídaně!“

II. SNÍDANĚ S REFLEXÍ

Seminaristé se uchylují ke svým batůžkům. Mezitím Hanka vysvětluje, co je vlastně cílem předchozích cvičení. Není to jen tanec, je to předávání energií. Není cílem druhým manipulovat, ale být jedním tělem. Tyč mezi nimi je tím kontaktním pojítkem. Kromě reflexe ranních aktivit se pak ještě vrací ke včerejším činnostem. Seminaristé se mohou ptát. Hanka hovoří o síle emocí, které mohou být vyjádřeny beze slov. Slova jsou někdy zrádná, mohou pro každého znamenat něco jiného. Řeč těla je nám dána přírodou, je jednoznačnější. Hanka se vrací i k včerejším představením. Zdůrazňuje to, že kritika se má brát především jako inspirace pro další práci. Nemusí se vždycky všechno podařit, ale vedoucí souboru by si měl věřit a snažit se s dětmi zkoušet stále něco nového, aby to všechny posunulo dál. S dětmi by se mělo jednat jako s partnery, nepodceňovat je. To jsem si z povídání zapamatovala já a doufám, že jsem to nezkrátila, protože slova, no vždyť víte... Po tomto chvilkovém klidu naplněném informacemi zase následovaly akčnější aktivity, mimo jiné i venku v parku.

III. HLASOVÉ CVIČENÍ

Každý si našel strom, kterému by říkal část svého monologu, jímž se zabývali v některém z předešlých dnů. Pak se každý seminarista snažil své promluvy sdělit ostatním tak, aby mu bylo

rozumět, aby si dobře položil hlas. Energie lidí i stromů se dotýkala, využívalo se venkovního prostoru i pro další činnosti.

IV. JAK SDĚLIT PŘÍBĚH

Znovu jsme se vrátili do sálu. Po přestávce, při které si seminaristé občerstvili tělo (ze svých batůžků) i duši (Hanka vysvětlovala některé divadelní pojmy), následovaly krátké etudy na zadané sociální role. Všechny činnosti směřovaly k tomu, aby se seminaristům lépe pracovalo na drobné inscenaci. Pracovali ve čtyřech skupinách a já mohu naznačit jen žánry. Tři skupiny pracují už několik dní na bajce-nebajce, jedna se zabývá italskou komedií. Hanka s každou skupinou konzultovala fáze její přípravy. V závěru semináře si skupiny předvedly, kam až v inscenaci došly. Téměř jsem nemohla věřit, že je dnešní seminář u konce. Zmínila jsem se jen o některých hlavních aktivitách, protože ve skutečnosti jich bylo mnohem víc. Seminář byl totiž nenápadně intenzivní. Klidné části se střídaly s dynamickými, seminaristé byli seznamováni i s divadelní teorií a zkušenostmi z praxe. V úplném závěru Hanka přečetla výrok vídeňského herce Kainze: „Divadlo je největším uměním, neboť pracuje s nejjemnějším nástrojem - s člověkem.“ S těmito slovy odcházejí seminaristé na odpolední představení. Směřuji na ně taky, ale v duchu si říkám, že se musím podívat, kdy a kde má Hana Franková svůj seminář a hned vyplňuji přihlášku.

Jindřiška

**VČERA
JSME SI VŠIMLI ...**



... semináře B

PŘEDSTAVUJÍ SE...

ORGANIZÁTOŘI DS 2010 Z TRUTNOVA



VŠIMLI JSME SI...

obálkového úplatku Lence Novotné od jistého M.D. Obsah obálky zatím neznámý...

další perličky v trutnovském (hospodském) slangu - „Primátorský sošeň“ není ani chrchel, ani šušeň, nýbrž rožeň na grilu s překleповou marinádou.

stěží potlačovaného údivu číšníka Národního domu, že redaktori chtějí večerjet ještě za světla. Zřejmě je pokládá za hosty, kteří rádi ponocují.

že se v hledišti divadla Trdýlko dá chovat akčně. Byli jsme svědky lítého souboje mezi fotografy L.R. a M.D. o pozice pro fotografování. Nakonec sice každý seděl na svém vybraném místě, ale spokojeně nevypadali. Evidentně si nebyli jisti, kdo vlastně zvítězil.

...obsah vypátrán - barevné bonbóny neznámého původu pod podivným názvem Lentilky. (Marek Doležel tímto děkuje za zapůjčení kola.)

Kamijon, Jindřiška



ZASLECHLI JSME

„Ženský, vám normálně šiblo, „ pravil pán pracující na stavbě vedle Nivy. Ocenil tak herecký výkon seminaristek B, jež v plenéru předváděly svůj výstup z italské komedie. Tím potvrdil naprostou věrohodnost jejich hereckého výkonu.



Konečně přichází na řadu rozhovor z hlavní hvězdou celého karlovarského festivalu. Členové tohoto uskupení jsou báječní, jsou nepřekonatelní. Až marnotratně rozhazují bonmoty, historky k popukání, životní moudra. Diktafon je nestačí zaznamenávat. A jsou dojemně skromní.

Charakterizujte, prosím, soubor.

Obskurní groteskní absurdita. Akční. Cannes

Jak probíhá vaše klasická zkouška?

Zábavně, vtipně, nekonvenčně, pohodově. Někdy pomalu, někdy drsně, někdy ne příliš vnímavě, někdy vůbec. Někdy skončí brzo, někdy ani nezačne. Relax, křik a snaha. Relax a křik jsou naše a snaha je pana profesora.

Zabýváte se společně ještě jinou uměleckou činností, než divadlem?

Natočili jsme film. Takovou vyvražďovačku, dá se říct, fantasy vyvražďovačku. Standa byl hlavně záporák. Promluvte si se Standou, to je zajímavá postava. Standa je naše beruška. Standa je epicentrum.

Stando, zdá se, že jsi považován za hvězdu souboru. Čím myslíš, že to je?

To je složitý, asi jsem docela vtipný, asi jsem jedinečný. Jsem originální.

Promluvte o vašich dobrodružstvích.

Jaká je věková kategorie čtenářů? Dobrá, dáme něco pro dvanáct. Byli jsme třeba na soustředění ve Stodě a chodili jsme tam ve strašných hadrech, v kostýmech, zvonili jsme na lidi a ptali se jich na absurdní otázky a vyměňovali si s nimi věci. Koukali na nás jako na blbce. A o to šlo, ty blbce ze sebe udělat, abychom si zvykli, že takhle se na nás budou dívat, když jsme na jevišti.

A funguje to?

Funguje. I mimo divadlo.

Teď trochu vážněji...

To přichází jiný soubor?

Kdyby byl váš vedoucí postavou dramatu, či literárního díla, kým by byl?

Chuck Norris. Tertminátor. Cimrman. Ale spíš ten Chuck Norris.

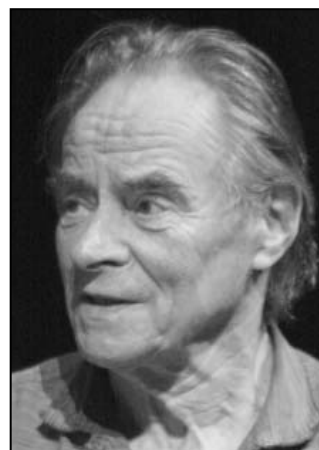
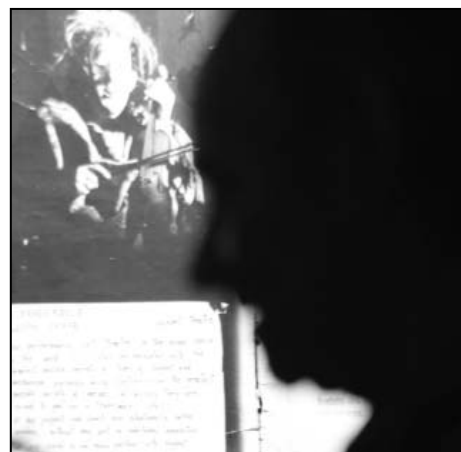
Co je hlavním smyslem vaší práce?

Nesmysl. Absurdita bytí. Poznání hranice svého alterega. U každého je to trochu jiné. Někdo chce být slavný. Že by třeba šel po ulici a lidi by si říkali: „Hele, to je von, to je ten Honza Stehlík. Ten slavný divadelník a režisér filmů, jako Vraždy v teplických skalách.“ Hlavním cílem je bavit se, užít si to. Zažívat různé příhody. Nebýt obyčejný. Měnit se na někoho jiného. V divadle se může udělat cokoliv a vždycky je to dobře. Můžu se ztrapňovat a nikomu to nevádí. Pro mě to znamená dělat jedinou věc, co mě baví. Nedávno zemřel Smoljak a my jsme přišli, abychom ho nahradili. My jsme po Cimrmanech nejlepší v republice. Sedm Cimrmanů světa. Za všechno děkuji akademii. Joj ve spolek.

Michal



VČERA JSME SI VŠIMLI ...



... Piškanderulá, podtitul Josefe!

VČERA
JSME SI VŠIMLI ...

~ ... DETAILŮ



DNES HRAJÍ...

ZUŠ LIBEREC
JAKO V ZRCADLE, JEN V HÁDANCE

Tihle lidé jsou zajímaví tím, jak jsou různí a jak si navzdory tomu rozumějí. Na první poslech je jasné, že jsou zvyklí jeden druhému naslouchat a opravdu komunikovat. Na nic si nehrají, za nic se neschovávají, je s nimi legrace, ale ani přemýšlení je nebolí. „A ostatní soubory taky plácají takové blbosti?“ Ptají se.

Jste na dětské scéně už od neděle. Zažili jste tu něco dramatického?

Uklouznutí po spacáku (*a zafačovaná ruka*). Za léky a obvazy jsem utratila přes polovinu peněz. Už jsme snědli skoro všechny sladkosti.

Dramatický zážitek jsou dílny. Učíme se poznávat nové věci. Dnes jsme třeba pracovali s prostorem. Což bylo dobré. Mně se tedy ty dílny upřímně líbí.

Co se dá říci o vašem souboru?

Jsme vytrvalí.

Jsme správná parta.

Sem tam se rafnem, ale držíme spolu.

Jde vůbec pracovat v dramaticku, když si parta nerozumí?

Zažil jsem to, nejde to. Diváci by poznali to napětí mezi námi.

Holgartokeriuvrei - to je v mém jazyce spolupráce.

Proč vůbec dramatick?

Já tam chodím, protože mě tam lidi berou. Ve škole mě neberou. Doma mě neberou a na dramaticku jo.

Já chci potom mít hereckou kariéru.

Koho to nebaví, tak do dramaticku nepatří. Člověk musí mít něco uvnitř, aby na ten dramatick mohl chodit, to není jen o tom, že přijdu na zápis.

K čemu je vůbec dobré divadlo?

Pro možnost hrát někoho jiného. Nejet ve vyjetých kolejkách. Utéct do svého světa. Jste třeba inženýr někde a budete princ s pohádky. Když je se sebou někdo nespokojený, tak v divadle si může vymyslet roli a začít znova. Pak ale přijde z dramaticku domů a je to zase stejný.

Lidi, který to zajímá a chtějí to vidět, tak pro ty je to určený.

K jaké postavě z uměleckého díla by bylo možné přirovnat vaše vedoucí.

Lenka by byla Bella ze Stmívání. Ona hrozně umí ty záporné postavy. Neumím si jí teda představit v růžových šatíčkách jako nějakou princeznu. Je taková tichá, hodná, ale když jí někdo řekne vtip, tak se dokáže zasmát.

Símo, ty taky zbožňuješ záporáky, co?

Záporáci jsou nejlepší.

Míša by byla nějaká Moravanka s tím lidovým krojem. Nebo chůva u princezny. Kouzelná babička.

Na tolik nevypadá.

Kouzelná dvacetiletá holka.

Michal



DNES HRAJÍ...

DOHRÁLI JSME, ZUŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ SHAKEBAR D ANEB ŽIVOT A DÍLO

Byla to před vchodem do kina zajímavá diskuse. Byl bych tedy raději napsal dramatický konflikt, ale nebyla by to pravda. Debata o tom, zda má divadlo bavit, nebo spíše ponoukat k přemýšlení, byla vedena v pozitivním, konstruktivním duchu. Dohráli jsme si dokáží vzájemně naslouchat, a tak jim dramata vznikají pouze na jevišti.

Co je na vás nejpodivuhodnějšího?

Když se rozhodneme udělat nějaký horor, tak je z toho vždycky komedie.

Jak je to možné?

Máme pocit, že když se diváci smějí, tak si to víc užívají a nás to povzbuzuje k lepšímu výkonu. Lidi se chodí do divadla bavit a ne tam přemýšlet nad nějakou složitou hrou. Chceme je bavit a ne jim nahazovat negativní myšlenky.

Někteří z nás ano. Vážné věci jsou fajn. Nemusí být všechno veselé. Ukazovat věci jak jsou a ne je přikrašlovat.

Proto ale lidi chodí do divadla, aby se podívali na ty veselejší věci.

No záleží, jak které představení.

Lidi chodí na to, co je baví co je zajímavá.

Vždyť mi tam taky máme smutný kousek.

Máte nějaké velké zážitky z Dětské scény?

Poznávání nových lidí. Seznamování se s lidmi z Čech, možnost pozorovat, v čem jsme jiní a vyměňovat si názory.

Co je, podle vás, na divadle nejdůležitější?

Přímá odezva od diváků. U filmu a výtvarného umění je taky odezva, ale až po čase. Cítíte, že se lidi baví, a když je v sále nějaká zádušná nálada, tak ji taky cítíte. Dá se taky tvořit přímo na jevišti, improvizací. To my máme rádi, když se to tedy povede. Není to tak umělé jako film.

Co je nejdůležitější na vaší práci?

Abychom spolu uměli dobře komunikovat, aby nás to bavilo a aby to bavilo i diváky. Aby to diváky i nás nějak naplňovalo, aby si neřekli „sice jsem se zasmál, ale byla to hloupost“. Ale spíše „jo to bylo zajímavé“. Aby je to podnítilo k něčemu dál, aby si třeba na základě toho představení něco přečetli o tom autorovi, o kterém hrajeme a zamysleli se nad tím.

Aby to nebyla prvoplánová blbost. Slátanina něčeho.

Jakým způsobem pracujete?

Scénář vzniká kolektivně. Všichni pořád vymýšlíme, co by tam ještě mohlo být lepší. Každý říká, co se mu líbí. Z každého je tam kousek.

Vznikají při takové práci konflikty?

Spousta, ale většinou se domluvíme. Když ne, tak to rozhodne paní učitelka.

Jakou dramatickou postavou by byla vaše paní učitelka?

Tvrdá žena milující své děti. Médea! Ona má ráda takové ty hororové věci. Občas ty svoje děti zabije, ale miluje je.

Michal



VČERA JSME SI VŠIMLI ...



... získávání energie ze stromů

UFFO SI VYBRAL

RADKA TEČE



Radek Teč?... Ryba ve vodě, v povodí divadla, v revíru sportu... Voda, voda, vodička... stala se neplánovaným tématem, ta mě zaujala. Požádal jsem redaktory, aby zapředli hovor s tímto mladíkem.

Před dvěma dny jsi absolvoval dílnu s Mirkem a Katkou, zabývající se oživováním věcí okolo nás. Když bys měl přirovnat k nějakému předmětu, co tě první napadne a proč?

Vybaví se mi... šupina. Rád plavu a šupina a voda - to jde dohromady. Řekl bych, že se umím dobře orientovat v davu, a šupina je hladká a taky všude lehce proklouzne.

Bylo to i o příbězích... Na jaký příběh, co jsi sám zažil nebo ti ho někdo vyprávěl, si právě teď vzpomeneš?

Vzpomínám si na příběh z dětství, kdy jsme byli s babičkou u hotelu a krmili jsme tam kačky. Já jsem jim to chtěl dát přímo do tlamy a slít jsem kvůli tomu do vody. A bylo to. Celej mokrej.

Bylo už chladno, konec srpna. Takže bomba!

Co děláš rád ve svém volném čase? Má to taky něco společného s vodou?

Ano, má. Rád plavu. Dělam závodně triatlon - disciplíny plavání, běh a jízda na kole. A pak samozřejmě dramafák.

Jak jistě víš, Trutnov má ve svém znaku draka. Myslíš si, že je silnější ohnivý dračí dech nebo právě voda? A proč?

Já si myslím, že tyto elementy jsou naprosto stejný, záleží jen na tom, jak je použijeme. V tom je pak jejich síla.

Co vybereš, kdyby ses měl rozhodnout mezi...

...mořem a rybníkem? - moře

...ostrovem a pevninou? - pevnina

...vanou a sprchou? - vana

...skočením nebo vlezením do bazénu? - vlézt po nohou

Které ze zhlédnutých představení podle tebe plynulo hezky jako voda?

Hodně se mi líbila Božka aneb Jak to možná nebylo? To už jsem viděl na krajské přehlídce. Jo, plynulo to, bylo to jednoduchý a líbilo se mi, že to dává jiný pohled na bibli.

V kolika představeních jsi doposud hrál? A ve kterém ses cítil jako ryba ve vodě?

Začal jsem ve druhé třídě... celkem jich bylo šest. A jako ryba? Bavilo mě tohle poslední, protože jsem se nemusel skoro nic učit. Škola - to je můj živel. To šlo úplně samo.

A škola je tvůj živel? S odkazem právě na vaše představení - jsi spíš ten rošťák, nebo vzorný žák?

Školu mám rád. A abych řekl pravdu... jsem spíš ten vzorník.

Vzorňák, kterému však z jeho vodnický modrých očí jiskřičky skáčou nemalým proudem...

DNEŠNÍ PROGRAM - STŘEDA 16.6.

8.30 - 12.00 dílny pro děti ze soborů

8.30 - 12.30 semináře A, B, C, S

9.00 - 12.05 5. blok vystoupení pro veřejnost

14.00 - 17.05 5. blok vystoupení souborů (kino)

Sedum pádů Edy Nerudy, Sedum divů světa, Gymnázium Františka Křižíka, Plzeň

Jako v zrcadle, jen v hádance, Pondělí 17:00, ZUŠ Liberec

SHAKEBAR D aneb W. S. - život a dílo aneb Cokoliv chcete vědět o Shakespea rovi a báli jste se zeptat, Dohráli jsme, ZUŠ Uherské Hradiště

předání Ceny Ministerstva kultury Jindře Delongové

17.15 - 18.00 diskusní kluby seminaristů

17.30 - 19.00 dětské diskusní kluby

18.30 - 20.00 seminář k inscenacím 5. bloku

21.00 závěrečné ukázky z práce seminářů



BLAŽKOVÁ - DÍL 6. - UFFFFFF



DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY- ČÍSLO 5.



Redakce: Iva Dvořáková (šéfredaktorka), Jindřiška Bumerlová, Jonáš Konývka, Kamila Kostřicová, Michal Ston, Michal Drtina (sazba, foto), Jasanka Kajmanová (foto), Pavel Kocych (ilustrace) a Matěj letos není.

Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 16. 6. 2010 ve 2.40. Vychází 16. 6. 2010 v 10.30.

Náklad - 333 ks.